

Історія 7
Лекція #11

Розквіт київської
держави,
князь
Володимир
Святославич

Смерть Святослава, 972

❖ Князь Святослав гине в 972 році підчас нападу печенігів.

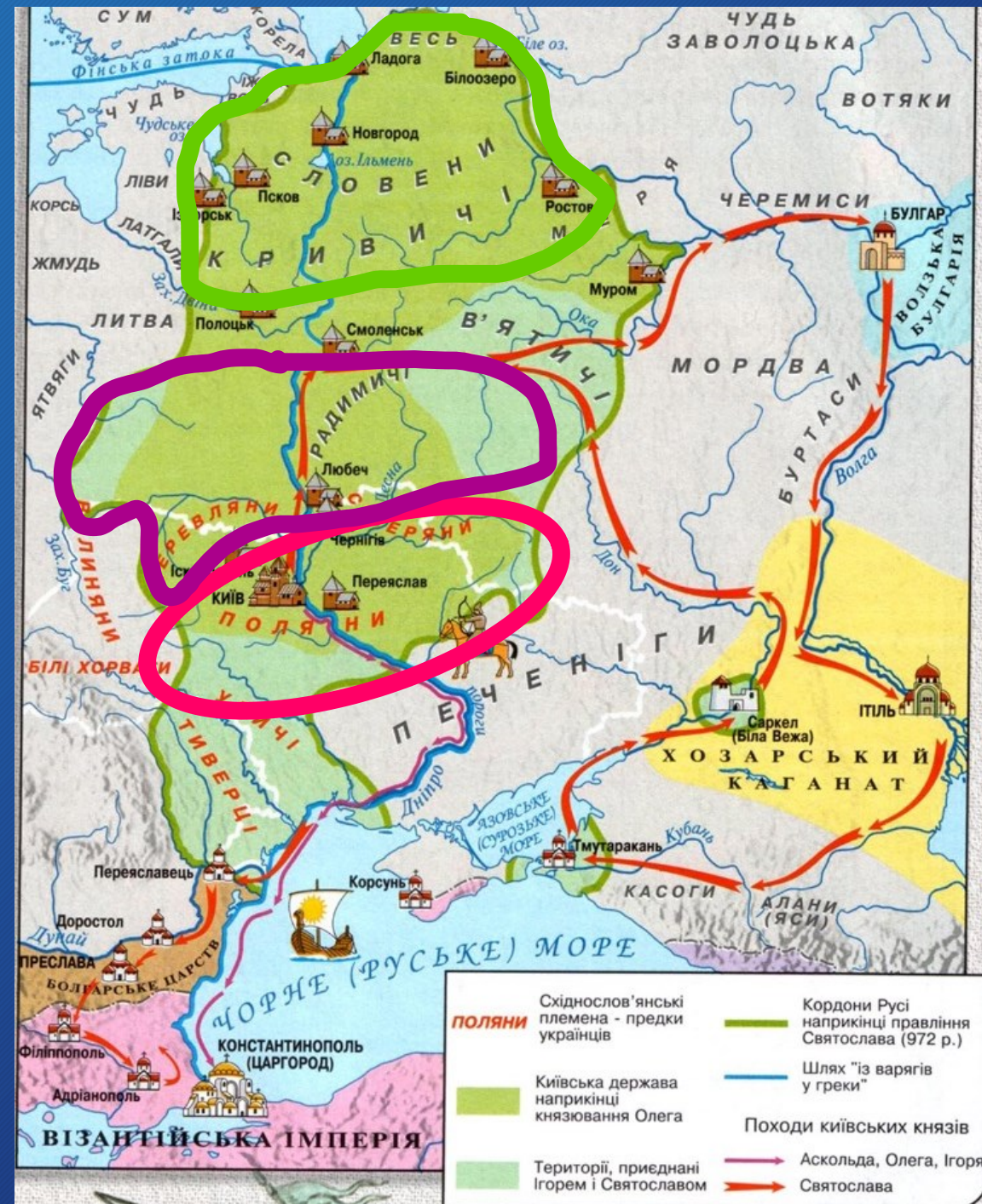

➤ «Смерть Святослава», мініатюра із літопису Йоана Скіліца «Огляд історії Візантії 811-1057».

- ❖ В Києві, відразу починає нищити ідоли поганської віри, і наказує всім міщанам Києва іти на річку Почайну щоб публічно охрестилися.
- ❖ Всім що відмовляться від цього наказу, Володимир грозить смертю.
- ❖ Хрещення Русі офіційно записано на 28 липня 988.

- ❖ Всім що відмовляться від цього наказу, Володимир грозить смертю.
- ❖ Хрещення Русі офіційно записано на 28 липня 988.

❖ Перед своєю смертю Святослав поділив Русь поміж синами: Ярополк мав бути князем Києва, Олега поставив в Овруч до деревлян, а наймолодший, Володимир, мав князувати в Новгороді.

- ❖ Майже відразу після смерти князя Святослава, Ярополк нападає на Олега, і Олег гине в бою.
- ❖ Володимир втікає у Скандинавію, де збирає військо.
- ❖ Вневдовзі вертається в Русь з великим варягським військом та іде війною проти Ярополка.

КН. ВОЛОДИМИР СВЯТОСЛАВИЧ

- ❖ В 980 р., Ярополк гине в бою.
- ❖ Володимир перемагає у братовбивчій війні, і маючи 17 - 20 років стає князем всієї Русі.

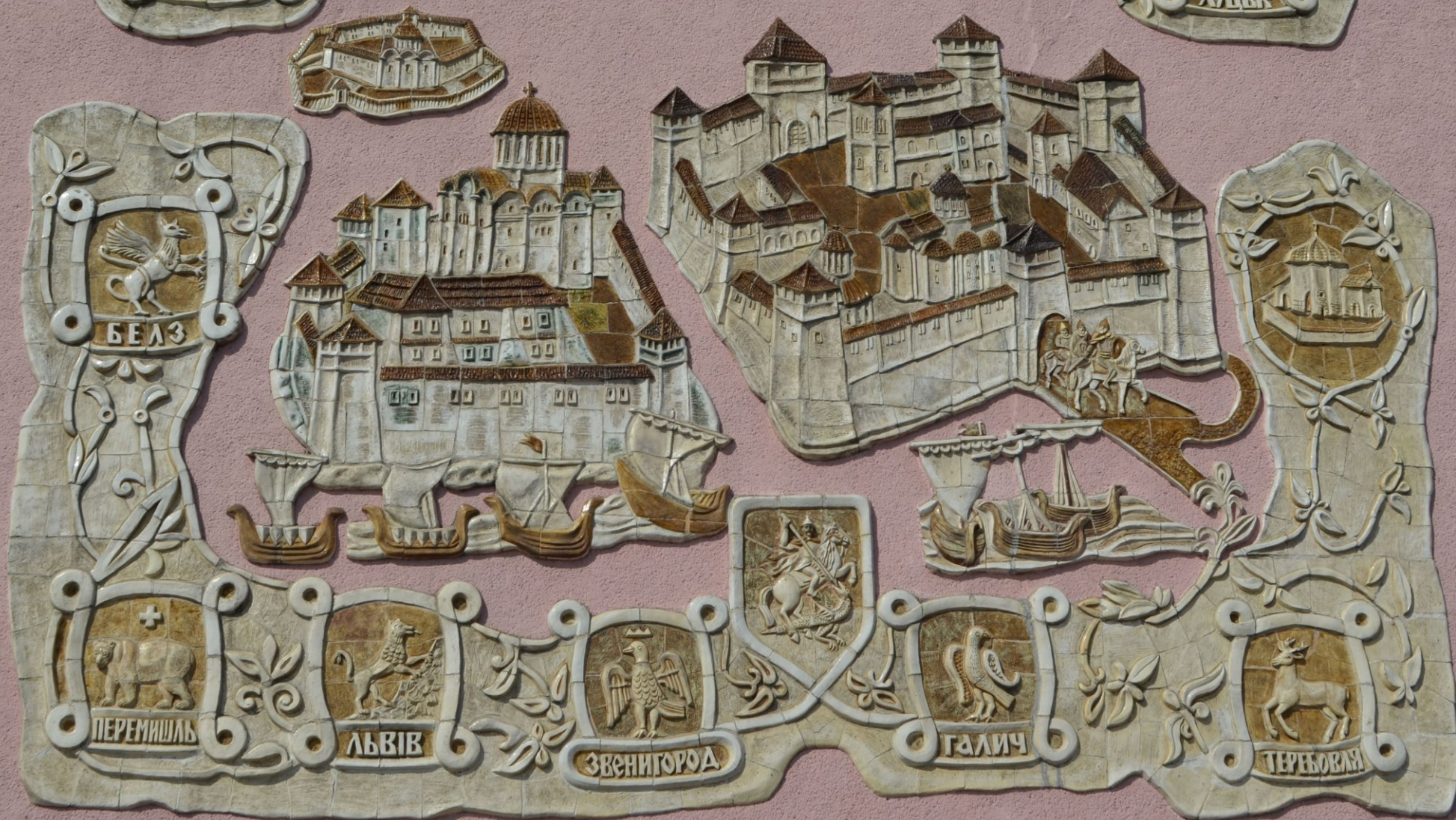
Війни проти сусідів 981-986

- ❖ 981 р. Володимир іде походом на західні міста, так звані Червенські городи - Перемишель, Червень і Буськ.

- ❖ Він відбирає ці
города від Польщі, та
займає землі
Галичини, Волині і
Холмщини.
- ❖ На Волині будує новий
город - Володимир

- ❖ 983 р. Іде походом проти литовців.
- ❖ 985 р. Іде походом проти в'ятичів та проти волзьких болгар.
- ❖ З обома підписує договори миру (peace treaties).

❖ Чому Володимир протягом п'яти років стільки воює проти сусідних держав та племен?

❖ Ці походи зроблені щоб:
1. з'єднати Русь

❖ Ці походи зроблені щоб:

1. з'єднати Русь
2. закріпити границі держави

❖ Ці походи зроблені щоб:

1. з'єднати Русь
2. закріпити границі держави
3. устійнити взаємини (formalize relations) із сусідніми державами

❖ Ці походи зроблені щоб:

1. з'єднати Русь
2. закріпити границі держави
3. устійнити взаємини (formalize relations) із сусідніми державами
4. закріпити торгівлю із західньою Європою - німці, поляки, чехи, болгари, угорці, ...

❖ Ці походи зроблені щоб:

1. з'єднати Русь
2. закріпити границі держави
3. устійнити взаємини (formalize relations) із сусідніми державами
4. закріпити торгівлю із західньою Європою - німці, поляки, чехи, болгари, угорці, ...
5. заповнити потреби соли (salt) яку видобується із землі в околицях коло міста Галича

❖ Ці походи зроблені щоб:

1. з'єднати Русь
2. закріпити границі держави
3. устійнити взаємини (formalize relations) із сусідніми державами
4. закріпити торгівлю із західньою Європою - німці, поляки, чехи, болгари, угорці, ...
5. заповнити потреби соли (salt) яку видобується із землі в околицях коло міста Галича
6. знайти нові шляхи у Візантію (через водні шляхи Дністер і Дунай), які б обходили навколо печенігів - кочовиків над північним побережжям Чорного моря.

Війни проти печенігів

- ❖ Володимир теж провадить постійні війни із печенігами, які нападали на руські села і городи в пошуках в'язнів (slaves) та загарбань (booty).

- Мініатюра «Похід Володимира Святославича на печенігів», Радзивіллівський літопис, кінець XV ст.

❖ Хто це були печеніги?

❖ Печеніги це об'єднання тюркських та інших племен, що вперше згадується ще у VIII столітті.

- ❖ Знамениті вершники, це грізні кочовики які століттями гнали свої табуни коней та отари овець степом причорномор'я у постійних пошуках паші для своєї худоби.

❖ Печенігів
було тяжко
завоювати і
тому
Володимир
будує вали
(fortified walls
and
embankments)
навкруги
Києва.

*тѣхъ иже въ сѣмь азакъ покорюшася . ꙗкоже . ꙗко оуды
ꙗкше . Въ ѿ у . м . салотини вѣла горѣ . ꙗко рече
внѣша шпны города та . ꙗко гл҃аша въ доросѣ ест
велика градшии :*

[illegible]

- ❖ Він теж будує нові
-
- городи, охоронні фортеці, і
-
- мурами і частоколами
-
- (palisades) укріплені городи
-
- на полудне та захід від
-
- Києва.

Похід на Константинопіль

- ❖ У 987 році, Володимир вирушає у похід до Константинополя щоб допомогти візантійському цісареві, Василієві II, проти якого повстало його власне військо (a revolution by the military).

- ❖ Володимир допомагає придушити (smother) повстання, і рятує цісарський трон і владу.
- ❖ Після успішного походу, князь Володимир сподіється нагороду від візантійського цісаря.
- ❖ Яку?

- ❖ За допомогу Володимир вимагає щоб князівна Анна (дочка? сестра? Цісаря Василія II) стала його дружиною.

- ❖ Чому? (особливо що він уже мав принайменше 2 чи 3 жінки, а за деякими даними 86 жінок).

❖ Чому?

1. вона була чистокровоною - цісарського роду. Чому це важне?

❖ Чому?

1. вона була чистокровоною - цісарського роду. Чому це важне?
2. щоб зв'язатися із Візантією кровно (blood ties) . Чому це важне?

❖ Чому?

1. вона була чистокровою - цісарського роду. Чому це важне?
2. щоб зв'язатися із Візантією кровно (blood ties)
3. щоб підтвердити рід Рюриковичів (to make it legitimate as a European ruling family)

❖ Чому?

1. вона була чистокровою - цісарського роду. Чому це важне?
2. щоб зв'язатися із Візантією кровно (blood ties)
3. щоб підтвердити рід Рюриковичів (to make it legitimate as a European ruling family)
4. щоб збільшити повагу і славу Русі

❖ Цісар відмовився.

❖ Чому?

- ❖ Цісар відмовився.
- ❖ Чому?
- ❖ Тому що Володимир був поганином (a pagan), не христіянином, а візантійський закон не дозволяв цісарському родові вінчатися із нехристиянами.

❖ Що Володимир робить?

Похід на Корсунь

- ❖ Володимир нападає на візантійське місто Херсонес (Корсунь) в Криму, облягає місто (lays siege to the city).
- ❖ Після облоги, здобуває місто (captures the city).

➤ «Похід Володимира на Корсунь», мініатюра з Радзивіллівського літопису, кінець XV століття

❖ Після переговорів, кн. Володимир приймає християнську віру в Херсонесі.

➤ «Хрещення Володимира у Херсонесі». мініатюра з Радзивіллівського літопису, кінець XV століття.

- ❖ Візантійський Цісар віддає Анну за князя Володимира.

➤ «Царівну Анну
везуть до
Володимира»,
мініатюра з
Радзивіллівського
літопису, кінець
XV століття

❖ Князь Володимир тоді віддає Херсонес і Крим Візантії.

❖ Чому?

❖ Чому?

❖ Він це робить як війно (a wedding gift to his new father in-law / payment for the bride).

Повернення з Корсуня, 988

- ❖ Після успішного походу на Корсунь, князь Володимир Святославич вернув у Київ великим героєм і християном.
- ❖ Зі собою він привіз свою нову княгиню, Анну, а в його почоті їхали монахи, священники, будівничі, мистці, музиканти.

- ❖ В Києві, майже відразу починає нищити ідоли язичеської віри.
- ❖ Всі кам'яні ідоли топлять у ріках, а дерев'яні спалюють.
 - Збручанський ідол або Збручанський Світовид - Святовит, знайдений у річці Збруч у 1848 р.

- ❖ Наказує всім міщанам Києва іти на річку Почайну щоб публічно охрестилися.
- ❖ Всім що відмовляться від цього наказу, Володимир грозить смертю.
- ❖ Хрещення Русі офіційно записано на 28 липня 988.

ПІДГОТОВИВ МГС. АНДРІЙ ПЕРЕКЛІТА

ШКОЛА УКРАЇНОЗНАВСТВА
ТОВАРИСТВА
“РІДНА ШКОЛА”
В ДЕТРОЙТІ

2026 - всі права застережені